

Dok.nr:	VEI-NØP-101	Versjon:	1.0	Dato:	18.06.2024
Forfatter:	Harry Finsrud	Godkjent av:	Karl Erik Arnesen		

Veileder for praksis

Fagskolestudiet - Brann, redning og samfunnssikkerhet

Innhold

1	Innledning	4
1.1	Generelt om praksis.....	4
1.2	Gjennomføring	4
2	Ansvar og forpliktelser.....	6
2.1	Ansvarsområder	7
2.2	Utfyllende informasjon om ansvar, forventninger og forpliktelser.....	8
2.2.1	Ledelsen ved praksisbrannvesen / nødmeldesentral	8
2.2.2	Oppfølginger	8
2.2.3	Praksisansvarlig	8
2.2.4	Praksisveileder	9
2.2.5	Studenten.....	9
2.2.6	Læringsmiljø og studentrepresentasjon	10
3	Læringsutbyttebeskrivelser	10
3.1	Overordnet læringsutbytte	10
3.2	Kunnskap.....	10
3.3	Ferdigheter	11
3.4	Generell kompetanse.....	11
3.5	Læringsutbyttebeskrivelser for praksisperioden,3. semester.....	12
3.5.1	Ferdigheter.....	12
3.5.2	Generell kompetanse	12
4	Arbeidskrav	15
4.1	Arbeidskrav praksisperioden.....	15
4.2	Arbeidskrav beredskap	15
4.3	Arbeidskrav forebygging	16
4.4	Arbeidskrav nødalarmering.....	16
5	Veiledning	18
5.1	Om veiledning.....	18
5.2	Noen viktige forutsetninger for læring og utvikling	18

5.3	Veiledningsformer og metoder.....	19
5.4	Roller i veiledningen	19
5.5	Kjøreopplæring og utrykningskjøring	20
6	Vurdering	21
6.1	Generelt om vurdering	21
6.2	Vurderingsform	21
6.3	Vurderingskriterier	22
6.4	Roller og ansvar i vurderingen.....	23
6.5	Klagebehandling	23
6.6	Skikkethetsvurdering	23
7	Evaluering	24
8	Vedlegg 1: Kravspesifikasjon – enhetsleder	26
8.1	Oppgaver og ansvar	26
8.2	Kompetansekrav til stillingen	26
9	Vedlegg 2: Kravspesifikasjon – praksisansvarlig	28
9.1	Oppgaver og ansvar	28
9.2	Kompetansekrav til stillingen	29
10	Vedlegg 3: Kravspesifikasjon – praksisveileder	30
10.1	Oppgaver og ansvar	30
10.2	Kompetansekrav til stillingen	30

1 Innledning

1.1 Generelt om praksis

Brann- og redningsskolen (BRSK) skal utdanne et reflektert og handlekraftig brann-, rednings- og samfunnssikkerhetspersonell med helhetlig risikoforståelse - som kan utføre oppgaver innenfor forebygging og beredskap mot brann og andre ulykker, for å verne liv, helse og miljø – samt berge materielle verdier og begrense skade ved brann og andre akutte ulykker.

Praksis blir brukt for at studentene skal få erfaring med yrkesrollen ved å delta under veiledning i brann- og redningsvesenets oppgaveløsning innenfor beredskap, forebygging og nødalarmring. Studenten skal delta i ordinær tjeneste for å anvende og videreutvikle kunnskaper og ferdigheter fra første studieår, samt utvikle generell kompetanse innen yrkesfeltet.

Studentene skal også gjennomføre opplæring for førerkort klasse C og tilegne seg kompetansebevis for utrykningskjøring (kode 160). Praksisemnet bygger på emnene studentene har gjennomgått i de to første semestrene. Kunnskapene og ferdighetene settes så i en sammenheng som vil gi generell kompetanse gjennom veiledning og deltakelse i arbeid. Studentene skal gjennomføre en rekke arbeidskrav som inngår i vurderingen av emnet, og samtlige arbeidskrav må være godkjent for å få vurdering. Praksisemnet vurderes til bestått/ikke bestått.

Nødmeldesentral for brann og redning er det nye formelle begrepet som er tatt i bruk som erstatning for *nødalarmsentral*, *nødalarmringssentral* og *110-sentralen*. Framover i dokumentet brukes begrepet *nødmeldesentral*.

1.2 Gjennomføring

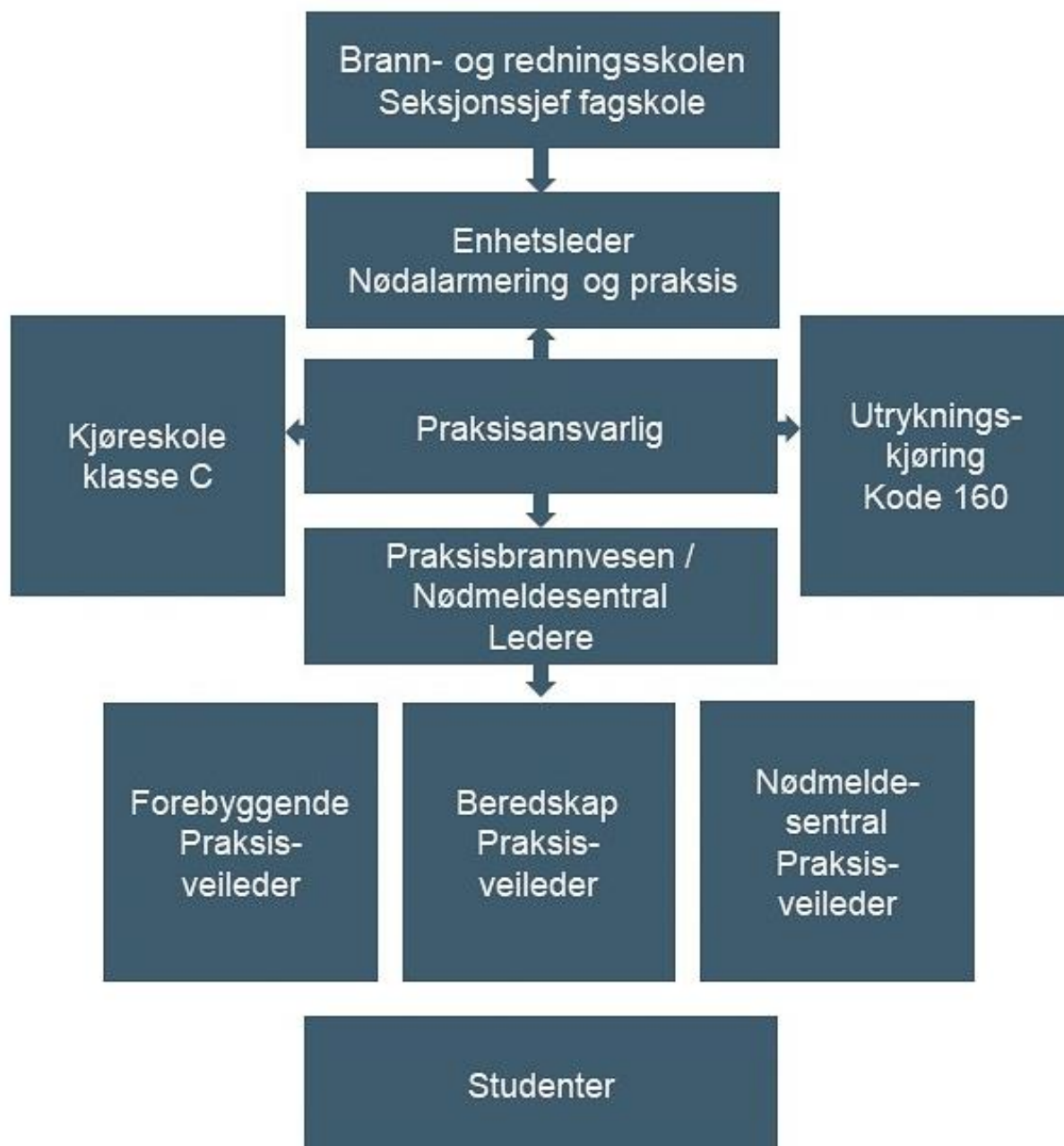
Studenten skal følge plan for gjennomføring av praksisperioden fastsatt av praksisansvarlig. Praksisperioden er delt opp i følgende innhold:

- Opplæring i klasse C – 78 timer. Noe av opplæringen skjer i semester 2
- Opplæring i utrykningskjøring (kode 160) – 73 timer
- Deltagelse i beredskapsavdelingen – 338 timer
- Deltagelse i forebyggende avdeling – 192 timer
- Deltagelse i nødmeldesentral – 145 timer
- Selvstudier, 84 timer, er inkludert i praksisperiodens timeberegning

Uniform, brannbekledning og verneutstyr anvendes ut fra tjenestens art i henhold til praksisstedets uniformsreglement og arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Det skal skrives refleksjonslogg fra hver uke i praksis. Loggene skal inneholde refleksjon over eget arbeid og observasjoner av den faglige utførelsen til brann- og redningspersonellet. Se også pkt. 5, *Veiledning* og pkt. 6, *Vurdering*.

2 Ansvar og forpliktelser

2.1 Ansvarsområder

Avtaler mellom BRSK og praksissted inngås i god tid før studiestart.

Seksjonssjef FAG har det overordnede ansvar for å gi informasjon om praksisperioden til praksisansvarlig, brannsjef og daglig leder i brann- og redningsvesen/nødmeldesentral.

Enhetsleder nødalarmering og praksis (heretter omtalt som *enhetsleder*) ved BRSK har det overordnede ansvaret for praksisperiodens faglige innhold.

På hvert praksissted skal det være en praksisansvarlig (PA). Vedkommende har ansvar for organisering og tilrettelegging av praksisperioden, samt følge opp studenten i veiledning og vurdering. PA er kontaktperson mellom skolen og praksisstedet. Utfyllende informasjon i vedlegg 2 – stillingskrav til PA. Det følger en egen instruks for PA – stillingen.

I løpet av praksisperioden skal studentene følge brann- og redningspersonell samt operatører på nødmeldesentralen i daglig arbeid. Praksis om ettermiddag/kveld og enkelte nattvakter kan være aktuelt, og må planlegges i samarbeid mellom PA og vaktlagene. Praksisstedet bidrar til at studentene får delta i oppgaver som er relevante for utdanningen og legger til rette for at studentene kan gjennomføre arbeidskravene. Det rekrutteres praksisveiledere (PV) innenfor de enkelte fagområdene som skal veilede og vurdere studentene. Rekrutteringen gjøres av PA i nær dialog med lokalt brann- og redningsvesen/nødmeldesentral. Utfyllende informasjon i vedlegg 3 – funksjonskrav til PV. Det følger en egen instruks for PV –funksjonen.

Praksisstedets ledelse har ansvar for at studenten har tilgjengelige PV`ere innenfor de ulike fagretningene. Likeledes må praksisstedet legge til rette for at PV gis nødvendig tid og anledning til å veilede og vurdere studentens arbeidskrav. PV samarbeider med lokal PA og øvrige PV`ere ved praksisstedet for å sikre at studentene oppnår læringsutbyttet.

Studentene skal i praksisperioden oppnå generell kompetanse gjennom deltagelse i oppgaver og øvelser, og i tillegg motta veiledning og vurdering i henhold til arbeidskrav knyttet til læringsutbyttene. Det er fastsatt arbeidskrav som vurderingskriterier, samt vurdering av holdninger og selvstendighet som fagperson i henhold til nærmere definerte kriterier. Se detaljer i pkt. 6 – *Vurdering*.

BRSK vil sørge for praktisk tilrettelegging slik at studenter med gyldig fravær ut over 10 % av praksistiden kan gjennomføre praksis innenfor normert studietid. Aktuell tilrettelegging må vurderes i hvert enkelt tilfelle, men kan for eksempel bestå i organisering av praksis i helger, gjennomføring av utsatt arbeidskrav eller forsterket praksis innenfor emneområder hvor studenten mangler erfaring.

BRSK sørger for å påse at studentene er yrkesskadeforsikret i studietiden. Dersom studentene engasjeres i betalt arbeid utenom oppsatt studietid, har arbeidsgiver ansvar for yrkesskadeforsikringen.

BRSK gir PA tilgang til skolens læringsplattform og studieadministrative systemer.

2.2 Utfyllende informasjon om ansvar, forventninger og forpliktelser

2.2.1 Ledelsen ved praksisbrannvesen / nødmeldesentral

- Ivareta forpliktelser som er inngått i Praksisavtale med BRSK.
- Ta imot studenten på en inkluderende måte og bidra med tilrettelegging slik at praksis blir best mulig
- Bidra til å skape trygghet og inkludering av studenten i arbeidsfellesskapet
- Gjøre seg kjent med studieplanen og arbeidskrav
- Overordnet ansvar for å informere studenten om HMS, avvikshåndtering, planverk og rutiner, etiske retningslinjer og verdigrunnlag.
- Sørg for avtaler og yrkesskadeforsikring når studentene gjennomfører betalt arbeid utenom ordinær studietid - jfr arbeidsgiver / arbeidstaker.

2.2.2 Oppfølginger

Dersom det for praksisstedet oppstår utfordringer med å imøtekomme ansvar og forpliktelser i henhold til studieplanen og praksisavtalen, kommuniseres problemstillingene via praksisansvarlige, som enten selv prøver å løse utfordringene eller løfter problemstillingene videre til skolen. Likeledes har BRSK et klart ansvar for å informere og skape forutsigbarhet når det oppstår administrative- og faglige utfordringer knyttet til praksisperioden - som fører til konsekvenser for studentopplæringen.

2.2.3 Praksisansvarlig

- Ansvar for planlegging, gjennomføring og evaluering av 3. semester ved aktuelt praksissted, i samarbeid med skolen og enhetsleder, ledelsen ved praksisstedet og praksisveilederne.
- Legge til rette for at studentene får delta i arbeidsoppgaver og gjennomføring av arbeidskrav innenfor alle temaene, slik at læringsutbytte oppnås.
- Ansvar for, i samarbeid med enhetsleder og praksisveiledere, å avgi en formell, upartisk og faglig betryggende underveis- og sluttvurdering av praksisperioden for studenten.
- Påse at lokalt brann- og redningsvesen / nødmeldesentral er kjent med gjeldende føringer som kan ha betydning for studentens praksishverdag.

2.2.4 Praksisveileder

- Gjøre seg kjent med studieplanen for praksisperioden og tilhørende læringsutbyttebeskrivelser, vurderingskriterier og arbeidskrav.
- I samarbeid med PA, tilrettelegge for praksis og veilede studenten i daglig arbeid, slik at studenten oppnår læringsutbytte i henhold til studieplanen.
- I samarbeid med PA: Følge opp studenten med korte samtaler, oppsummering, tilbakemelding og refleksjoner i praksisperioden i henhold til gitte vurderingskriterier.
- Samarbeide med andre PV'ere ved praksisstedet.
- Ved kortere fravær – gjøre avtaler med andre medarbeidere om ivaretagelse og oppfølging av studenten. Ved lengre fravær, varsle PA.
- Holder PA løpende orientert om studentens faglige- og personlige utvikling.
- Bistå PA i veilednings- og vurderingssamtaler ved behov.
- Holde seg oppdatert innenfor fagområdet og deltar på kurs og samlinger knyttet opp til veilederfunksjonen, etter nærmere avtale mellom BRSK, PA og lokal fagleder/brannsjef/leder for nødmeldesentral.

2.2.5 Studenten

- Ansvar for egen læring og for å gjennomføre arbeidskravene i henhold til studieplanen
- Skrive individuell refleksjonslogg fra hver uke i praksis
- Kunne motta veiledning og vise initiativ i forhold til læring
- Bidra aktivt i studentenes læringsfellesskap – for å gjøre hverandre gode
- Selvstudier – inntil 84 timer innenfor brann-/beredskap, forebyggende- og nødmeldetjenesten.
- Minst 90 % deltakelse i praksis.
- Melde fra til PA og PV om fravær.

2.2.6 Læringsmiljø og studentrepresentasjon

Styret ved BRSK har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø. Det skal være lav terskel for studentene å melde avvik og varsle om uheldige hendelser. Studentene får tilgang til studentombud, studentråd og tillitsvalgtapparat ved skolen – som skal ivareta deres interesser og synspunkter. Nærmere utdypninger i [Brann- og redningsskoleforskriften, §§ 33, 34, 35 og 36](#).

3 Læringsutbyttebeskrivelser

3.1 Overordnet læringsutbytte

Et læringsutbytte er en beskrivelse av hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av en læringsprosess. (Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk – nivå 5.2.)

Læring er skolens mål! Undervisning, veiledning og instruksjon er verktøy og hjelpemidler for studentens læring. I yrkeshverdagen skal studentene stimuleres til å utvikle læring gjennom observasjon, aktiv deltakelse og refleksjon. I nært samarbeid mellom PA og PV legges det til rette for at studenten under veiledning oppnår læringsutbytte i henhold til konkrete beskrivelser.

Tekstforklaring:

- K= kunnskap
- F= ferdigheter
- GK= generell kompetanse
- Fagfeller: Ansatte innenfor fagfeltet og medstudenter

3.2 Kunnskap

Kandidaten:

- K1. - har kunnskap om lover, forskrifter, gjeldende standarder og begreper som anvendes innen brann, redning og samfunnssikkerhet.
- K2. - har kunnskap om metoder, prosesser og verktøy som anvendes innen brann, redning og samfunnssikkerhet.
- K3. - kan vurdere eget arbeid innen brann, redning og samfunnssikkerhet i forhold til gjeldende krav i regelverk gjennom et helhetlig perspektiv på forebygging og beredskap.

- K4. - har kunnskap om brann, redning og samfunnssikkerhet og kjennskap til brann- og redningsvesenet.
- K5.- kan oppdatere sin kunnskap innenfor brann-, rednings- og samfunnssikkerhetsfaget gjennom informasjonsinnhenting av nye metoder, nytt materiell og gjennom kontakt med fagmiljøet.
- K6. - kjenner til fagområdet brann, redning og samfunnssikkerhets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet.
- K7. - har innsikt i egne utviklingsmuligheter innen fagområdet brann, redning og samfunnssikkerhet.

3.3 Ferdigheter

Kandidaten:

- F1. - kan gjøre rede for sine valg av utstyr, metode, prosess og teknikk for å verne liv, helse, miljø og berge materielle verdier.
- F2.- kan reflektere over sin egen faglige utøvelse som brann, rednings- og samfunnssikkerhetspersonell og justere denne under veiledning av fagpersonell.
- F3. - kan finne og henvise til informasjon og fagstoff for fagområdet brann, redning og samfunnssikkerhet og vurdere relevansen for brann-, rednings- og samfunnssikkerhetsrelaterte problemstillinger.
- F4.- kan kartlegge brann-, rednings- og samfunnssikkerhetsrelaterte situasjoner og identifisere risiko og behov for iverksetting av forebyggende og konsekvensreducerende tiltak.

3.4 Generell kompetanse

Kandidaten:

- GK1. - kan planlegge og gjennomføre forebyggende og konsekvensreducerende tiltak innenfor brann, redning og samfunnssikkerhetsoppgaver, alene og som deltager i gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer.
- GK2. - kan utføre forebyggende og konsekvensreducerende tiltak innen fagområdet brann, redning og samfunnssikkerhet for å redusere sårbarheten i samfunnet.
- GK3. - kan bygge relasjoner med fagpersonell innen brann, redning og samfunnssikkerhet samt andre samfunnsaktører og befolkningen generelt.

- GK4. - kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innenfor brann, redning og samfunnssikkerhet og delta i diskusjoner om utvikling av god arbeidspraksis for å verne liv, helse, miljø og berge materielle verdier.
- GK5. - kan bidra til organisasjonsutvikling innen brann, redning og samfunnssikkerhet.

3.5 Læringsutbyttebeskrivelser for praksisperioden, 3. semester.

Kandidaten:

- har kunnskap om brannforebyggerens (feiernes) utstyr og arbeidsmetoder samt kjennskap til brannforebyggerens (feiernes) rolle i det brannforebyggende arbeidet (K4)
- kan vurdere eget arbeid i en nødmeldesentral i forhold til gjeldende rutiner og prosedyrer (K3)

3.5.1 Ferdigheter

Kandidaten:

- kan bidra til å kartlegge risikoen til ulike brukergrupper og identifisere brannsikkerhetsutfordringer og behov for iverksetting av hensiktsmessige forebyggende og konsekvensreducerende tiltak (F4)
- kan reflektere over sin egen faglige utøvelse som operatør i nødmeldesentral og justere denne under veiledning (F2)

3.5.2 Generell kompetanse

Kandidaten:

- kan utveksle synspunkter med fagfeller rundt risiko ved bruk av utstyr i brann- og redningsinnsatser og delta i diskusjoner om utvikling av god arbeidspraksis for å verne liv, helse, miljø og berge materielle verdier (GK4)
- kan planlegge og gjennomføre førstehjelpstiltak, alene eller som deltager i en gruppe i tråd med etiske krav og retningslinjer for førstehjelp (GK1)
- kan planlegge og gjennomføre egen rolle i organiseringen av skadesteder i tråd med rutiner (GK1)

Veileder: **Veileder for praksis**

- kan planlegge og gjennomføre bruk av metoder og teknikker som anvendes ved brannslukking i tråd med rutiner (GK1)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av metoder og teknikker som anvendes for å redde liv ved ulykker i vann i tråd med rutiner (GK1)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av utstyr, metoder og teknikker som anvendes for å redde liv og helse ved redningsinnsatser i tråd med etiske retningslinjer og rutiner (GK1)
- kan utveksle synspunkter med andre i brann- og redningsvesenet om fordeler og ulemper med ulike brannsikringstiltak og delta i diskusjoner om valg av gode og hensiktsmessige aktive og passive brannsikringstiltak (GK4)
- kan utføre forebyggende og konsekvensreducerende tiltak for å redusere brannrisikoen for befolkningen spesielt og risikoutsatte grupper spesielt (GK2)
- kan bygge relasjoner med brannkonstabler og forebyggende personell i brann- og redningsvesen med den hensikt å øke forståelsen for viktigheten av at alle avdelinger i brann- og redningsvesenet bidrar i det brannforebyggende arbeidet (GK3)
- kan utveksle synspunkter med personer hos andre samfunnsaktører som brann- og redningsvesenet naturlig samarbeider med i det forebyggende arbeidet (GK4)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av metoder og teknikker for å redde liv samt slokke og begrense branner gjennom røykdykkerinnsats i tråd med rutiner (GK1)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av utstyr, metoder og teknikker ved redning av mennesker og dyr ved hjelp av tau i tråd med rutiner (GK1)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av utstyr, metoder og teknikker ved redning av dyr i tråd med rutiner (GK1)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av utstyr, metoder og teknikker ved rasulykker og bygningskollaps i tråd med rutiner (GK1)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av utstyr, metoder og teknikker som anvendes ved redningsinnsatser for å redde liv og helse ved ulykker med tyngre kjøretøy i tråd med rutiner (GK1)
- kan utveksle synspunkter med fagfeller om risiko ved farlige stoffer og delta i diskusjoner om utvikling av god arbeidspraksis for å verne liv, helse, miljø og berge materielle verdier (GK4)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av utstyr, metoder og teknikker som anvendes for å håndtere akutt forurensning i tråd med rutiner (GK1)

- kan planlegge og gjennomføre bruk av utstyr, metoder og teknikker for å begrense skadene etter brann-, røyk- og vannlekkasjer i tråd med rutiner (GK1)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av utstyr, metoder og teknikker som anvendes for å begrense skader etter ekstremvær i tråd med rutiner (GK1)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av metoder og teknikker som anvendes ved innsats mot energikilder i kjøretøy, fartøy og bygninger i tråd med rutiner (GK1)
- kan utveksle synspunkter med fagfeller om operativ beslutningstaking i en 110-sentral og delta i diskusjoner om utvikling av god arbeidspraksis (GK4)
- kan utveksle synspunkter med fagfeller rundt intervjueteknikk, veiledning, etikk og holdninger i en nødmeldesentral og delta i diskusjoner om utvikling av god arbeidspraksis (GK4)
- kan utveksle synspunkter med fagfeller om samhandling ved mottak av nødmelding og kommunikasjon med andre etater i en nødmeldesentral og delta i diskusjoner for utvikling av god arbeidspraksis (GK4)
- kan utveksle synspunkter med fagfeller om samhandling i en nødmeldesentral med meldingsmottakere og andre etater og delta i diskusjoner for å utvikle god arbeidspraksis (GK4)
- kan utveksle synspunkter med fagfeller rundt samhandling og beslutningstaking i team og delta i diskusjoner om utvikling av god arbeidspraksis (GK4)
- kan utveksle synspunkter med fagfeller og delta i diskusjoner om utvikling av god arbeidspraksis i en nødmeldesentral (GK4)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av kart og geografiske informasjonssystemer i en nødmeldesentral (GK1)
- kan planlegge og gjennomføre bruk av utstyr, rutiner og prosedyrer i en nødmeldesentral (GK1)

4 Arbeidskrav

4.1 Arbeidskrav praksisperioden

Læringsutbytte oppnås i daglig praksis gjennom observasjon og aktiv deltakelse i yrkesutøvelsen. Kriteriene for arbeidskravene er forankret i læringsutbyttebeskrivelsene. Studenten skal ved egeninnsats og kyndig veiledning gjennomføre arbeidskravene.

Praksis i beredskap, forebygging og nødalarmring har følgende arbeidskrav som danner grunnlag for vurdering i emnet:

- Obligatorisk deltakelse - 90 % tilstedeværelse i praksis.
- Studentene skal skrive individuell refleksjonslogg fra hver uke i praksis. Loggene skal inneholde refleksjon over eget arbeid og observasjoner av den faglige utførelsen til brann- og redningspersonellet. Se også under pkt. 5 – Veiledning og pkt. 6 – Vurdering.

I tillegg inneholder studieplanen konkrete arbeidskrav innenfor beredskap, forebygging og nødalarmring.

4.2 Arbeidskrav beredskap

- Gjennomføring av førstehjelpstiltak under øvelse, samt utveksle synspunkter om brann- og redningsvesenets prosedyrer, øvelsesinnhold for førstehjelpstiltak
- Gjennomføring av redning i vann under øvelse, samt utveksle synspunkter om brann- og redningsvesenets prosedyrer, øvelsesinnhold og etablert praksis for å redde liv ved ulykker i vann
- Gjennomføring av brannsløkking under øvelse, samt utveksle synspunkter om brann- og redningsvesenets prosedyrer, øvelsesinnhold og etablert praksis for brannsløkking
- Gjennomføring av egen rolle som brannkonstabel i organiseringen av skadesteder under øvelse
- Gjennomføring av redningsinnsatser med bruk av redningsutstyr, -metoder og -teknikker under øvelse, samt utveksle synspunkter om brann- og redningsvesenets prosedyrer, øvelsesinnhold og etablert praksis for redningsinnsatser

- Gjennomføring av røykdykkerinnsats med brannsløkking og livredning under øvelse, samt utveksle synspunkter om brann- og redningsvesenets prosedyrer, øvelsesinnhold og etablert praksis for røykdykkerinnsats
- Gjennomføring av innsats mot energikilder under øvelse, samt utveksle synspunkter om brann- og redningsvesenets prosedyrer, øvelsesinnhold og etablert praksis for innsats mot energikilder i kjøretøy, fartøy og bygninger
- Gjennomføring av skadebegrensning etter brann- og vannlekkasjer, samt utveksle synspunkter om brann- og redningsvesenets prosedyrer, øvelsesinnhold og etablert praksis for å begrense skadene etter brann- og vannlekkasjer
- Utveksle synspunkter om holdninger og etablert praksis i brann- og redningsvesenet knyttet til HMS og risikoen ved farlige stoffer

4.3 Arbeidskrav forebygging

- Beskrivelse og forklaring av brannforebyggerens (feierens) utstyr, arbeidsmetoder og rolle i det brannforebyggende arbeidet
- Utveksle synspunkter om brannsikringstiltak som brukes innenfor et begrenset område i det aktuelle brann- og redningsvesenet og erfaringer til de som jobber i brann- og redningsvesenet om fordeler, ulemper, nytteverdi og hensiktsmessighet til ulike tiltak
- Utveksle synspunkter om risiko til ulike brukergrupper, hvilke utfordringer som er identifisert og hvilke behov som er ansett hensiktsmessig å iverksette
- Utveksle synspunkter om utførelsen av forebyggende og konsekvensreducerende tiltak for å redusere brannrisikoen
- Utveksle synspunkter om samarbeidet mellom beredskapspersonell og forebyggende personell om hvordan brann- og redningsvesenet samlet sett bidrar i det brannforebyggende arbeidet
- Utveksle synspunkter om samarbeidet med en aktuell samfunnsaktør og hvordan dette bidrar inn i det brannforebyggende arbeidet

4.4 Arbeidskrav nødalarmering

- Bruke kart og geografiske informasjonssystemer på en effektiv måte i en nødmeldesentral

- Utveksle synspunkter om hvordan beslutningstaking foregår i praksis i en nødmeldesentral
- Utveksle synspunkter om samhandlingen og beslutningstaking i team i en nødmeldesentral.
- Utveksle synspunkter om nødmeldesentralens prosedyrer, øvelsesinnhold og etablert praksis for intervjuteknikk
- Utveksle synspunkter om etikk og holdninger i en nødmeldesentral
- Gjennomføring av meldingsmottak og varsling ved bruk av utstyr, rutiner og prosedyrer i en nødmeldesentral

Opplæring og godkjenning for førerkort kl. C og i utrykningskjøring, følger eget kurs- og godkjenningsprogram.

Hvis ikke samtlige arbeidskrav i praksisemnet blir godkjent i løpet av praksisperioden, regnes emnet som ikke bestått, og emnet må tas opp igjen i nytt semester. Les mer under pkt 6 - *Vurdering*.

5 Veiledning

5.1 Om veiledning

«Den vise veileder fører meg ikke inn i sitt eget visdoms hus, men leder meg til min egen klokskaps dørterskel» (Søren Kirkegaard)

Veiledning er en form for læring. Gjennom veiledning skal studentene bli fortrolige med yrket og sine forutsetninger for å kunne arbeide som brannkonstabel og operatør på nødmeldesentralen. I all veiledning står studentens læring i fokus.

Veiledning og oppfølging er basert på at studentene skal oppnå læringsutbyttene, og alle tilbakemeldingene - skriftlige og muntlige - må derfor virke læringsfremmende.

Kompetanse utvikles i arbeidsfellesskapet. Det er viktig at studenten selv tar aktivt del i veiledningen, nettopp for å skape et godt grunnlag for læring. Studentene lærer bedre når de blir støttet, stilt spørsmål, utfordret og får tilbakemeldinger.

5.2 Noen viktige forutsetninger for læring og utvikling

- Grunnleggende kunnskap og informasjon om praksisperioden
- Forventningsavklaringer
- Relasjonene – student/ansatt
- Bli sett - trygghet og trivsel – inkludering i arbeidsfellesskapet.
- Prøve og feile
- Ros og anerkjennelse
- Utfordre og korrigere i konstruktive tilbakemeldinger
- Gjøre hverandre gode – hvordan?
- Læringskultur og delingskultur: Hvordan lærer vi i felleskap?
- Åpenhet for at studenten kan stå fram å dele sine erfaringer, tanker og meninger – og kunne begrunne- og utdype dem.
- Hvordan legger vi til rette for et trygt læringsmiljø?

5.3 Veiledningsformer og metoder

- Modellering – veilederen som rollemodell
- Lære i yrkeshverdagen, i praksis
- Eksemplariske prinsipp – forklaring og dialog i arbeidsutøvelsen
- Koble teori/praksis – praksis/teori (Innfarging)
- Erfaringsdeling
- Instruksjon
- Observasjon og tolkning
- Aktiv lytting
- Spørsmål
- Tilbakemeldinger
- Råd
- Utfordring og støtte
- Refleksjonslogg – studentene skriver fortløpende.
- Korte refleksjonssamtaler
- Veiledningssamtaler
- Rydding, sortering og prioritering
- Oppsummering

Refleksjonsloggen er et læringsverktøy som hjelper studenten til å følge sin egen utvikling i praksisperioden. Innholdet i loggen kan også danne grunnlag for samtaler med PA og PV, både i veiledningssamtaler, midtveisvurderinger og i avsluttende vurdering. Les mer i pkt 6 – Vurdering.

5.4 Roller i veiledningen

- PA og PV har ansvar for veiledningen, og legger til rette for at studentene skal bli fortrolige med yrket og sine egne forutsetninger for å kunne delta i yrkesutøvelsen.

- PV skal ha den daglige oppfølging og veiledning av studenten.
- Ansatte ved brannstasjonen og nødmeldesentralen er viktige ressurser i å føre studenten fram til sin egen klokskaps dørterskel, med oppfølging og bistand i daglig arbeid
- Ledelsen – i ord og handling - gi tid og rom for veiledning mellom student og PV. Synliggjøre «åpne dører», etisk bevissthet og verdimeessig profil, og at HMS har betydning i daglig tjeneste.

PA og PV får opplæring i regi av BRSK om sine roller og funksjonsutøvelse.

5.5 Kjøreopplæring og utrykningskjøring

- Kjøreopplæringen (førerkort kl. C) foregår med godkjente trafikklærere og godkjente kjøreinstruktører for utrykningskjøring (kode 160).
- Kjøretimer for førerkort klasse C anses som veiledning og vil foregå enkeltvis og i grupper inntil tre studenter.
- Kjøretimer - kompetansebevis for utrykningskjøring (kode 160), anses som veiledning og vil foregå enkeltvis og i grupper på inntil tre studenter.

6 Vurdering

6.1 Generelt om vurdering

Studenten deltar i ordinær tjeneste i brann- og redningsvesen, samt nødmeldesentral, og utfører arbeidsoppgaver i realistiske yrkessituasjoner. I praksisperioden er det vurdering av studentens praktiske dyktighet og egnethet gjennom arbeidskrav innen beredskap, forebygging og nødalarmring. Når alle arbeidskrav er godkjent vurderes praksisemnet til bestått.

All vurdering bygger på læring! PA, PV og arbeidsfellesskapet skal bistå studenten i utvikling av læring. Veiledning og fortløpende vurdering går «hånd i hånd» gjennom praksisperioden. Studentene trekkes aktivt inn som medvirkende i egenvurdering, og gjerne også i respons til medstudenter. Veilederne skal bistå- og overvåke studentene i læringsprosessen med spørsmål, tilbakemelding og samtaler. Anerkjennelse, konstruktive justeringer og meningsfylte tilbakemeldinger stimulerer studenten til å utvikle læring i yrkesutøvelse og utførelse av arbeidskrav. Gjennom studentmedvirkende vurdering beredes også grunnen for utvikling av kontinuerlig læring i framtidig yrkesutøvelse.

6.2 Vurderingsform

- Førerkort klasse C: Bestått oppkjøring for førerkort klasse C gir bestått emne.
- Kompetansebevis for utrykningskjøring (Kode 160): Bestått oppkjøring i utrykningskjøring gir bestått emne.
- Praksis i beredskap, forebygging og nødalarmring: Praksis i ordinær tjeneste i brann- og redningsvesen, samt nødmeldesentral, som innebærer utførelse av arbeidsoppgaver i realistiske yrkessituasjoner. Det er arbeidskrav i praksisperioden, som danner grunnlag for vurdering av emnet. Emnet vurderes som bestått/ikke bestått, og er en samlet vurdering av hele praksisperioden.
- Undervisvurdering: I praksisperioden skal det skrives refleksjonslogg fra hver uke i praksis. I god tid før avsluttende vurdering av praksis blir det foretatt en midtveisvurdering av studentens prestasjoner, holdninger og selvstendighet.
- Dersom studenten står i fare for å ikke bestå praksisemnet, blir dette kommunisert skriftlig til studenten med et varsel så snart som mulig, slik at vedkommende kan forbedre seg frem mot endelig vurdering av praksis. Varselet skal angi hvilke kriterier som må være oppfylt for å bestå, jfr [Brann- og redningsskoleforskriften, § 31, andre ledd](#).
- Arbeidskravene som inngår i undervisvurderingen vurderes til godkjent/ikke godkjent, se nærmere vurderingskriterier i pkt.4, Arbeidskrav.

- Dersom det fremkommer opplysninger om en student som er av en slik art at det utvilsomt gir grunnlag for å ikke bestå, kan studenten få karakteren «ikke bestått» selv om forutgående varsel ikke er gitt etter [Brann- og redningsskoleforskriften, § 31, tredje ledd](#).
- Praksisansvarlig, i samarbeid med enhetsleder, vurderer praksisgjennomføringen og fastsetter karakteren til bestått/ikke bestått.

6.3 Vurderingskriterier

- Praksis i beredskap, forebygging og nødalarmring vurderes til bestått/ikke bestått. For at praksis skal vurderes som bestått må studenten prestere tilfredsstillende i henhold til læringsutbyttebeskrivelsene for praksisemnet, samt vise gode holdninger og selvstendighet som fagperson.
- Midtveisvurdering: Som tidligere nevnt - i god tid før avsluttende vurdering av praksis blir det foretatt en midtveisvurdering av studentens prestasjoner, holdninger og selvstendighet.
- Fravær over 10% fører til ikke bestått praksis.

Med holdninger og selvstendighet menes det hvorvidt studenten:

- Møter forberedt
- Overholder tidsfrister
- Utfører oppgaver som blir gitt
- Tar initiativ
- Viser kreativitet
- Opptrer med respekt overfor andre
- Bidrar i gruppen og samarbeider der det er naturlig
- Kan gi og ta imot konstruktiv kritikk
- Er positiv til nytenking
- Fremmer egne argumenter og forholder seg saklig i faglige diskusjoner
- Kan bruke informasjon og kildehenvisning riktig

6.4 Roller og ansvar i vurderingen

- Praksisansvarlig i samarbeid med enhetsleder og praksisveiledere, avgir formell, upartisk og faglig betryggende underveis- og sluttvurdering av praksisperioden for studenten.
- Praksisansvarlig, i samarbeid med enhetsleder, vurderer praksisgjennomføringen og fastsetter karakteren til bestått/ikke bestått.
- Enhetsleder har det endelige ansvaret for vurdering og godkjenning av studentenes praksis.

6.5 Klagebehandling

En student har rett til å få begrunnelse for karakterfastsettingen, enten det gjelder *ikke godkjent* arbeidskrav eller *ikke bestått* praksisperiode. Nærmere bestemmelse om begrunnelse i [Brann- og redningsskoleforskriften § 28](#), regulert i [fagskoleloven § 22](#).

En student som ikke har bestått praksis **kan ikke klage** på bedømmelsen av vurderingen etter [fagskoleloven § 22 femte ledd](#), men har rett til å få tilrettelagt praksisperioden én gang til, jfr [Brann- og redningsskoleforskriften, § 31, andre ledd, § 31, fjerde ledd](#).

Studenten har imidlertid mulighet til å klage over **formelle feil** i vurderingen som ledet til *Ikke bestått*, jf. [fagskoleloven § 23](#) samt [Brann- og redningsskoleforskriften § 29](#).

6.6 Skikkethetsvurdering

Det skal foretas løpende skikkethetsvurdering av alle studenter gjennom hele utdanningen. Skikkethetsvurderingen inngår i en helhetsvurdering av studentens forutsetninger for å kunne fungere i yrket. Premissene for skikkethetsvurdering finner vi i fagskoleloven [§ 26 første ledd](#) og [§ 20 femte ledd](#), [kap. 5 i fagskoleforskriften](#) og i [Brann- og redningsskoleforskriften, § 37](#).

Det blir utarbeidet egne retningslinjer og prosedyrer for skikkethetsvurdering. PA er rett adressat for bekymringsmeldinger om studentens manglende skikkethet.

7 Evaluering

Å evaluere betyr å vurdere eller fastslå verdien av noe. Evaluering er ikke et mål i seg selv. Nytt og verdien ligger i resultatet og konklusjonen, enten i form av bekreftelse og anerkjennelse, eller justering og forbedring. Læring er målet!

I praksisperioden gjennomføres ulike former for studentaktiv evaluering.

Fortløpende evaluering:

- I daglig praksis – etter oppdrag, oppgaveutførelse og ved vaktavslutning
- Hendelsesaktuell debriefing i HMS-sporet.
- Arbeidskravgjennomføring og øvelser
- Kjøreopplæring – kl. C og utrykningskjøring (kode160) – daglig status.

Ansvar – Debriefing: Kjørelærer, kjøreinstruktør og kursleder for kjøreopplæringen. For de andre evalueringene, PV og PA.

Periodeevaluering: Ansvar: PA

- Status – midtveis i praksisperioden, jfr. også *Midtveisvurdering*.
- Etter avsluttet kjøreopplæring, kl. C og utrykningskjøring.
- Etter avsluttet delperiode – når studentene ikke skal tilbake i tjeneste ved nødmeldesentralen, forebyggende og beredskap.

Avsluttende evaluering:

- Intern oppsummering og evaluering av praksisperioden. Ansvar: PA
- Organisert sluttevaluering. Ansvar: Brsk.

Tekstene i *Veileder for praksis* er i stor grad basert på studieplanen – spesielt emne 10, kravspesifikasjoner for PA/PV, fagskoleloven og dens forskrift, BRSK-forskriften, *Veiviser for livsviktig læring* og praksisnær pedagogisk forståelse.

Enhetsleder nødalarming og praksis er den formelle stillingstittelen som erstatter tidligere omtalte *Emneansvarlig praksis*, jf. studieplanen.

Vedlegg:

- 1 Kravspesifikasjon – enhetsleder
- 2 Kravspesifikasjon – praksisansvarlig
- 3 Kravspesifikasjon – praksisveileder

8 Vedlegg 1: Kravspesifikasjon – enhetsleder

Enhetsleder – Praksis (i beredskap, forebygging og nødalarmring – emne 10) og kjøreopplæring (Førerkortklasse C og Kompetansebevis utrykningskjøring – emne 8 og 9)

8.1 Oppgaver og ansvar

- Ansvarlig for overordnet planlegging, tilrettelegging og gjennomføring av praksisperioden i samarbeid med faglig ansvarlig, praksissteder og praksisansvarlige.
- Det endelige ansvar for vurdering og godkjenning av studentenes praksis.
- Kontaktpunkt og nær dialog med de ulike praksisansvarlige ved de ulike praksissteder.
- Følge opp praksisavtaler med de ulike praksissteder, herunder fagskolen sitt ansvar og oppgaver.
- Ansvar for å følge opp avtaler med trafikkskoler og nødvendig godkjent undervisning i forbindelse med gjennomføring av førerkort klasse C og kompetansebevis utrykningskjøring.
- Bidra inn i undervisningen og øvrige læringsaktiviteter ved fagskolen etter behov.
- Sammen med faglig ansvarlig og øvrige enhetsledere og faglærere legge til rette for en best mulig total og helhetlig oppnåelse av læringsutbytte for studentene.
- Bidra inn i kvalitetsprosessen ved fagskolen og utvikling av studiet.
- Registrere og følge opp fremmøte/fravær og innlevering arbeidsoppgaver (i henhold til kapittel 6.6 kvalitetssikringssystemet)
- Ansvarlig for å være faglig oppdatert.

8.2 Kompetansekrav til stillingen

Bachelorgrad innen ett av følgende fagområder eller tilsvarende:

- Sikkerhet
- Brann
- Beredskap
- Politi

- Pedagogisk utdanning

og/eller

- Yrkesutdanning brannkonstabel (se beskrivelse studieplan kapittel 1.2) med minimum kurs ledelse C ved Norges brannskole (se vedlegg 2- beskrivelse studieplan ledelse)

eller

- Høyere relevant utdanning fra Forsvaret (ledelse eller tilsvarende)

Arbeidserfaring:

Helhetlig og bred arbeidserfaring fra brann og redningsetaten eller annen relevant erfaring minst fem av de siste ti år.

Tilleggskrav:

Må forplikte seg til å gjennomføre kompetanseutviklingopplegg for undervisningspersonell og praksisansvarlige (se vedlegg Kompetanseutviklingopplegg).

Digital kompetanse innenfor kommunikasjonsplattform og kontorstøtteverktøy.

9 Vedlegg 2: Kravspesifikasjon – praksisansvarlig

Praksisansvarlig (emne 8, 9 og 10) - *geografisk plassert ved praksissted*

9.1 Oppgaver og ansvar

- Ansvar for planlegging, gjennomføring og evaluering av 3.semester ved aktuelt praksissted, i samarbeid med fagskolen og enhetsleder praksis, ledelse aktuelt praksissted samt praksisveiledere.
- Kontaktperson mellom fagskolen og aktuelt praksissted.
- Å legge til rette for at studenten får delta i arbeidsoppgaver og arbeidskrav innenfor arbeidsområder som medfører oppnåelse av læringsutbyttet emnene "Praksis i beredskap, forebygging og nødalarmring", "Førerkort klasse C" og "Kompetansebevis utrykningskjøring".
- Ansvar for, i samarbeid med enhetsleder og praksisveileder, å avgi en formell, upartisk og faglig betryggende underveis- og sluttvurdering av praksisperioden for studenten.
- Følge opp studenten med korte samtaler, oppsummering og refleksjoner i praksisperioden.
- Melde fra til enhetsleder praksis dersom studenten har høyt fravær, eller ved fare for ikke å få godkjent praksisperiode.
- Påse at lokalt brannvesen/110-sentral er kjent med gjeldende føringer som kan ha betydning for studentenes praksishverdag.
- I samarbeid med lokalt brannvesen/110-sentral, i henhold til føringer gitt av fagskolen, velge ut konkrete praksisveiledere som veileder studentene i arbeidshverdagen.
- Fungere som lokal kursleder ved eventuell lokal opplæring av studenter i praksis.
- Bidra inn i utviklingen av utdanningen generelt og praksisperioden spesielt.
- Ansvarlig for å være faglig oppdatert
- Bidra inn i kvalitetsprosessen ved fagskolen (i henhold til punkt 6.11 Kvalitetssikringssystemet)

9.2 Kompetansekrav til stillingen

Yrkesutdanning innenfor følgende retninger: Alarmsentraloperatør, brannkonstabel, branningeniør og forebyggende brannvern.

Tilleggsutdanning: Ønskelig med ledererfaring og / eller administrativ erfaring. Ønskelig med erfaring fra undervisning, instruksjon og veiledning. Ledelse A-kurset eller annen tilsvarende- eller høyere lederutdanning

Arbeidserfaring:

Ønskelig med bred erfaring fra brann- og redningsvesen og utøvd yrket i minst fem av de siste ti år.

Tilleggskrav:

Må forplikte seg til å gjennomføre kompetanseutviklingopplegg for undervisningspersonell og praksisansvarlige

Tilegne seg digital kompetanse innenfor kommunikasjonsplattform og kontorstøtteverktøy.

10 Vedlegg 3: Kravspesifikasjon – praksisveileder

Eksterne Praksisveiledere (emne 10) - *geografisk plassert ved praksissted*

10.1 Oppgaver og ansvar

- I praksisperioden, legge til rette for og veilede den enkelte student i det utøvende arbeidet slik at vedkommende oppnår læringsutbyttet i emnet "Praksis i beredskap, forebygging og nødalarmring".
- Samarbeide med lokal praksisansvarlig og øvrige praksisveiledere ved praksisstedet for å ivareta studentenes læringsutbytte i emnet.
- I samarbeid med lokal praksisansvarlig: Følge opp studenten med korte samtaler, oppsummering, tilbakemeldinger og refleksjoner i praksisperioden i henhold til gitte vurderingskriterier.

10.2 Kompetansekrav til stillingen

- Yrkesutdanning innen ett av følgende fagområder:
- Yrkesutdanning brannkonstabel ved praksis i beredskap
- Yrkesutdanning i forebyggende brannvern ved praksis i forebyggende avdeling
- Yrkesutdanning alarmsentraloperatør ved praksis på nødmeldesentral

(se studieplan kap. 1.2)

Arbeidserfaring:

Erfaring fra brann- og redningsvesen eller nødmeldesentral, og utøvd yrket i minst tre av de siste fem år.

Tilleggskrav:

Innen to måneder før mottak av studenter skal veiledere i brann- og redningsvesenet gjennomføre et todagers kurs i pedagogisk veiledning, kommunikasjon og formidlingsteknikk. Veilederne får også innføring i læringsutbyttet i løpet av kurset.